РІК IV. Почта оплачена гуртом ЛЬВІВ, 23 БЕРЕЗНЯ 1930. Porto zapłacone ryczałtem. Ч. 11.

ПРАВДА

ІЛЮСТРОВАНИЙ ЧАСОПИС

Виходить що тижня.
Адреса Редакції і Адм.:
„ПРАВДА"
Львів. вул. Кльоновича
ч. 8. II. пов.
Телефон 4-48.

ПЕРЕДПЛАТА
в краю: Річно 12 зол.
Півр ічно 6 зол.
Чвертьрічно 3 зол.
Місячно 1 зол.
За кордоном: Річно 2 ам. дол. або їх рівновартість.
Поодин. число коштує 20 сот.

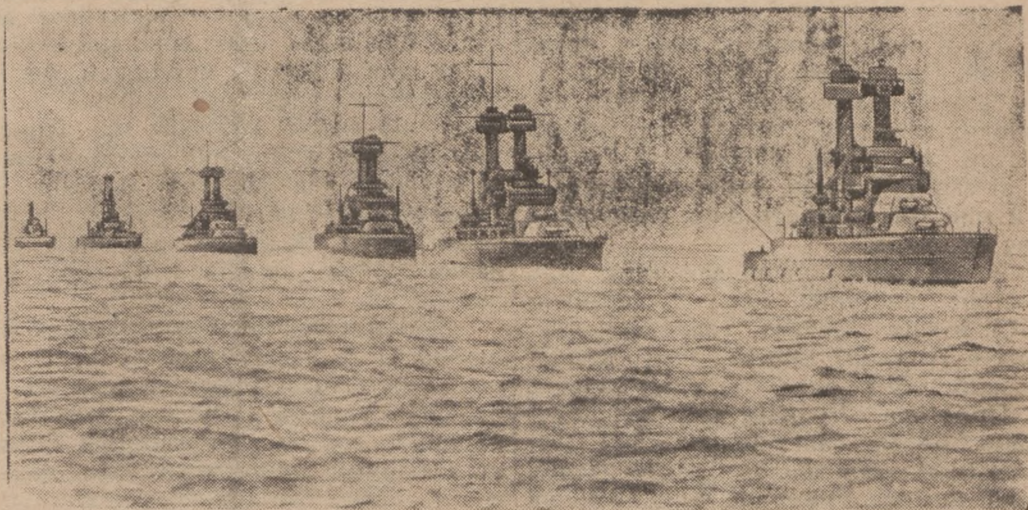
ПРОТЕСТ АПОСТОЛЯТУ св. КИРИЛА і МЕТОДІЯ

Апостолят св. Апостолів Кирила і Методія (товариство, котре працює над злученням православних з Католицькою Церквою), напятнувало протирелігійне біснування Совітів, як „визиваюче нарушення найпримітивніших прав людини на свободу" і як „спустошення тисячелітньої християнської культури й обичайности". Піднесло якнайгострійший протест проти жахливих убийств невинних і безборонних людей. Поступовання Совітів се „кпини зі всіх культурних здобутків, питомих людській гідности, які боронило людство перед тиранією на протязі соток літ". Апостолят св. Кирила і Методія хоче сим протестом зрушити совість суспільности та запобігти байдужности і бракові почуття для безмежних терпінь народу в СССР.

АМЕРИКА НЕ ХОЧЕ ВПУСТИТИ РАДЯНСЬКОЇ КОМІСІЇ

З Ню-Йорку повідомляють, що американська іміграційна влада задержала на Еліс-Айленд радянську комісію зложену з 20 представників ріжних трестів та державних заведень. Ця комісія прибула до Америки в ціли закупна машин. Члени комісії одержали візи на вїзд до Злучених Держав, а іміграційна влада не дає дозволу.

Маневри американської фльоти

На цім образку бачимо великанські воєнні кораблі на побережжі Китаю в часі маневрів. Пливуть від переду в глиб кораблі: Вест-Вірджінія, Меріленд Каліфорнія, Тенессі та Міссісіпі.

—

НЕЩАСЛИВИЙ ВИПАДОК у ЛІСІ

В лісі Сангушка коло Підгорець пов. Золочів, зрубували рубачі дерево. Воно впало на лісничого Приймака, котрий приглядався і придавило його на смерть. Переведене слідство виказало, що в тім випадку ніхто не винен.

МАРШ. СЕНАТУ ШИМАНСЬКИЙ ТВОРИТЬ УРЯД

Президент поручив марш. Шиманському утворити новий уряд. Вістка ця викликала в Варшаві велику сензацію, бо марш. Шиманський здібний на всякі несподіванки. Чи він згодиться утворити кабінет, ще не відомо. Дотепер побував він у Бельведері, у проф. Бартеля та марш. Дашинського.

ЗАМКНУЛИ ВСІ КАТ. ЦЕРКВИ

Східна Агенція доносить: Уряд совітів у відповіді на лист Св. Отця Пія XI. зарядив замкнення всіх католицьких церков на території совітів. Той указ узасаднив в той спосіб: „Демонстраційні богослуження, наказані Папою на день 19. березня с.р., мають характер ворожий совітам, супроти того замкнення всіх церков того дня являється відповідю на зарядження Папи".

СВІЖА КАТАСТРОФА у ФРАНЦІЇ

В долині Аверана, там де була повінь, трафилася нова катастрофа. Біля місточка Мільо обірвалася часть гори і засипала два села і 15 окремих хуторів. Ця катастрофа знищила великі простори виноградників. Мешканці були попереджені про грозячу небезпеку і встигли повтікати зі сіл.

Поглиблювання ріки в Німеччині

При устю ріки Осте в Ельбу стали води за низькі для великих пароплавів трансатлянтійських, що потребують 10 метрів глибини. Тому тепер почали будову водних палісад, що мають відсунути струю від берега та вможливити регуляцію берега. На образку бачимо, як будують водні палісади при устю ріки Осте в Ельбу.

—o—

Криза польського уряду

Заява недовіря мін. Присторозі. — Уряд подався до димісії. — Димісія уряду принята.

З уваги на внески недовіря міністрам полк. Присторові та мін. Червінському, засідання сойму 14 березня будило зрозуміле зацікавлення всіх послів. На самім початку нарад зголосив пос. Руг (Визволенє) заяву в імени центролівих клюбів з острим протестом проти промови премієра Бартеля в Сенаті, котрою „замість поборювати господарську кризу, ще більше загострив політичну ситуацію".

Коли приступлено до внеску недовіря мін. Присторові прем. Бартель заявив, що він не позволить усувати поодиноких міністрів свого уряду, що всі міністри на зовні солідарні та що він сам зі своїм урядом солідаризується з тими міністрами, проти яких зголошено заяву недовіря.

З великим обвинуваченням мін. Пристора виступив пос. Жулавський (ППС), в якім зясував господарку кас хорих в Польщі. Відтак пос. Войцєховський (ББ) знов боронив завзято мін. Пристора. Їм обом весь час перервано, бо на салі панував крик і гамір. В імени укр. клюбу посол Паліїв заявив, що для Українців зміна осіб на міністерських кріслах маловажна, бо кождий з них продовжує ту саму політику в відношенню до укр. народу, а саме політику національної та політичної асиміляції. Переводять ревіндикацію церков, кольонізацію, польонізують школи. Промовець заявив, що укр. клюб буде голосувати за недовірям обом міністрам.

Після дискусії піддано під голосування внесок ППС на недовіря мін. Присторові. Сторонництво Хлопське, Жиди і Німці вийшли зі салі. Голосувала наглядна більшість через повстання з місць. Після проголошення маршалом висліду голосування, весь уряд вийшов зі салі. Тому, що внесок недовіря мін. Присторові перейшов, а з ним солідаризувався весь уряд, над внеском недовіря мін. Червінському не голосовано, бо уряд і так мусів податися до димісії. Засідання сойму замкнено, бо коли уряд повалений, сойм не засідає

Приняття димісії уряду наступило щойно 17.III. в суботу вечером. В декреті президента Держави сказано, що до часу покликання нового уряду дотеперішний голова ради міністрів зі всіми уступаючими міністрами має дальше вести управу своїх міністерств.

— —

Муки і вбивання духовенства на Радянщині

Телеграф. кореспон. польськ. часоп. „Добри Вєчур" повідомляє, що прибув до Парижа віце-президент університету в Джорджтовн в Америці, Уельш, який оповідає про реліг. переслідування на Радянщині таке: Жовніри відділу ДПУ спалили живцем пермського архієрея та передтим його вимучили. Иншого архієрея розіпняли чекісти на хресті а відтак відрізали йому вуха і ніс та закололи багнетами. У Вороніжи арештували чекісти епископа, людей вигнали з церкви, а епископа таки в церкві повісили. В самій лише вороніжській губернії розстріляно й убито около 100 духовних осіб.

Одного священика виведено в лютий мороз на вулицю, роздягнено до голого тіла і доти поливано водою, доки не перемінився в ледяний стовп.

Голяндія не хоче признати радянської влади

Голяндський міністр закордонних справ Др. Ван Бльоклянд заявив у парляменті, що правительство не лише не визнає рад. влади, але з огляду на реліг. переслідування там, хоче проти цього поробити відповідні кроки в порозумінні з другими державами, або навіть і без них.

Як будуть виглядати ці кроки не знати. Та заява ця тим відрадна, що хоч одна держава знайшлася, у якої пробудилася совість від того всего, що діється стільки літ на Радянщині. Здебільша кажуть держави, що їх нічого не обходять внутрішні справи Радянщини, те що большевики вимордовують нарід, це їх особисте діло. І так не застановившися над цим можна подумати, що праву кажуть. Та невжеж нам не булоби діла до того, якби наш сусід взяв сокиру в руки та зачав мордувати жінку і дітей. Ні! наш обовязок вирвати йому сокиру з рук і виратувати загрожене життя жертв. Всі народи обурені релігійними переслідуваннями майже поголовно протестують. Але протести ріжних держав це лише словні обурення, ба тіж самі держави продовжують свої взаємини з большевиками. Багато часу треба було, щоби держави зрозуміли, що там на Радянщині діються страшні річи, що там не все так, як про це розказують деякі, що туди їздили і вернули. Бо вони бачили тільки те, що їм самі большевики вважали за відповідне показати, а чули лише те, що їм офіціяльно заявлено.

— —

Як нам глядіти

на події в Радянськім Союзі

(Надіслана стаття).

Цілий світ звертає тепер пильно свою увагу на події та їх розвій в большевицькій державі. Держави чувають запопадливо, щоб погубна зараза большевизму не вдерлась на їх території. Католицька преса з болем серця нотує пекольні оргії червоного Антихриста. Ми Українці по сім боці рижської лінії з жахом і запертим віддихом прислухуємося розпучливим стонам наших братів по тамтім боці Збруча! Там червоні кати ведуть заїлу боротьбу з нашими братами. Боротьба ведеться там за найбільші цінности, за віру і народність.

Большевія, се спеціяльний обяв масонерії і жидівства. Від часу французької революції, се другий обяв в так застрашаючім виді і в так погубних наслідках. До французької революції християнський світ мало звертав на масонерію свою увагу. Тепер в Большевії силується вона заховатися за червоний прапор, на якім видніють високопарні слова про свободу, рівність і братерство, одначе з подій в червонім царстві бачимо наглядно, як виконується в практиці ті слова. Ціль масонерії та жидівства це панування над цілим світом. Масонерія знає добре, що як довго якийсь народ стоїть на твердім грунті Христової віри і питомої народности, так довго не можна його запрягти до свого ярма. Конечно отже вперед муситься знищити віру й народність.

Від початку отже свого істнування розпочала Большевія заїлу боротьбу з Церквою отверто, а скрито на Україні з народністю під покришкою т. зв. „українізації".

На приманчиві кличі большевиків дали зловити себе наші браття за Збручем, мов риба на гачок. Ми Українці під Польщею звернули тепер цілу свою увагу на Велику Україну. Богато в нас пишеться, говориться і протестується проти примінювання червоного терору до наших там братів. Ми робимо ріжні висновки, що до майбутнього політичного ускладнення на тамтій Україні. Але самим говоренням, писанням, та протестами не в силі ми повздержати червоної ляви комунізму.

Як що ми будемо приглядатися подіям в Большевії зі світлом Христової віри то пізнаємо, що як все на світі, так і там все діється після відвічних Божих законів, заряду, пляну і після точно визначеного темпа все зміряє до своєї цілі і свого призначення. Бог визначує стежки кожному народові. Минають віки, падуть держави, а Бог все той самий. Він при заряді світа супокійно держить керму в своїй руці і виконує свої пляни. Все в нього обчислене, відмірене і відважене. Бог терпить до часу і большевизмові, та побіда справедливости буде на певно! Господь чекає, аж дозріє пшениця і тоді спалиться кукіль.

Вавилонська неволя була нещастям для жидівського народу. Але в тім нещастю бачимо заразом ласкавість і Бо-

же милосердія. Як раз в тій неволі скріпилася віра в правдивого Бога і розпалилася безмежна любов до вітчини. Так і тепер. Прислухаймося лише, а серед шуму тої страшної сучасної хуртовини почуємо солодкий голос: „Не бійтеся, маловіри, Я з вами“. Все, що діється в Большевії, діється на те, щоб народ наш ліпше пізнав заряд Божий і твердо уповав на Нього! З такої то точки ми маємо дивитися на нещастя і терпіння наших братів в царстві Антихриста. Український народ, ще не сповнив своєї місії у всесвітній історії. Ще не цілком сповнилось на нім відоме пророцтво Св. Ап. Андрея. Цей момент прийде. Ми будьмо лиш готові на цей важний момент, щоб уміли і могли його, яко Божу ласку всеціло вихіснувати.

о. Григорій Гнатів.

КОНҐРЕС ЕВРОПЕЙСЬКОГО СЕЛЯНСТВА В БЕРЛІНІ

У Берліні має відбутися 27. березня ц. р. конгрес селян з цілої Европи. Досі зголосили свою участь в конгресі селянські делеґації з 21 держав Европи, а саме: німецька, французька, італійська, еспанська, польська, бельгійська, голяндська, ірляндська, швайцарська, чехословацька, австрійська і мадярська, а також з балканських держав: румунська, болгарська, альбанська, грецька і югословянська. Приїдуть мабуть і з північних та прибалтійських країн селянські делеґації: з Фінляндії, Норвегії, Данії і Лотви.

УБИЙСТВО СВЯЩЕНИКА ПРИ ВІВТАРІ

Сими днями відділ чекістів у селі Кекино на Радянщині коло естонської границі вдерся до церкви й розігнав вірних. Священика чекісти по звірськи вбили коло вівтаря.

ПАСИВНИЙ ШТРАЙК ЗАЛІЗНИЧНИКІВ В АРҐЕНТИНІ

З Буенос Айрес доносять часописи, що з причини зарібкового непорозуміння, багато аргентинських залізничників рішило ставити владі пасивний опір і саботувати службові приписи. Поїзди страшенно спізнюються. Подорожні обурені на злу комунікацію нищать зі злости вагони. На одній з підміських стацій Буенос Айрес, подорожні підпалили три вагони. Шкода, яку спричинили залізничники пасивним опором виносить коло півміліона долярів.

МАСОВІ ВТЕЧІ СЕЛЯН і ЧЕРВОНОАРМІЙЦІВ ДО РУМУНІЇ

З Букарешту доносять, що через радянсько-румунський кордон селяне втікають масово до Румунії.

В останніх двох тижнях перейшло кордон понад 500 селян, яким Румунія дала у себе захист. В Кишиневі інтерновано 175 втікачів-червоноармійців, а між ними 11 „червоних командирів“.

ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЧНИЙ ПРОЦЕС

а українське громадянство поза СССР.

Минулого тижня, як ми вже доносили, почався в Харкові великий політичний процес проти т. зв. „Спілки Визволення України“ (СВУ) з проф. Єфремовим на чолі. Про перебіг процесу широко розписується преса в Радянськім Союзі, а подані нею відомости передають заграничні часописи. Як свідчать уривки з розправи, котрі деякі радіоаматори у Львові зловили на свої апарати, процес ведеться в російській мові. В суботу 15 ц. м. по полудни було виразно чути таке речення:

„Предупреждаю вас, ґражданін Чеховскій“.

Це предсідник трибуналу говорив щось до обжалованого Чехівського. З того видно, яка то „українська влада“ на Вел. Украні. Багато часу заняло читання акту обжалування. Це груба друкована книга.

Перший зізнавав член Акад. Єфремов.

Як пишуть московські „Ізвєстія“, С. Єфремов признався до протибольшевицької діяльности та заявив, що завданням СВУ було дійсно визволення України зпід радянської влади і оснування

незалежної Української Республики.

Ця заява найбільше не подобається большевицьким наймитам. З приводу її львівська „Рада“ з 16 ц. м. накинулася на С. Єфремова і на українську „протирадянську пресу“. Каже, що „теперішні зізнання Єфремова компромітують протирадянську пресу в самій основі“. Забула „Рада“ тільки додати, перед ким компромітують, чи перед большевицькими чекістами чи перед українським громадянством. Здається, що перед українським громадянством скомпромітована передівсім сама „Рада“. Скомпромітована в самій основі.

Харківський процес щойно в самих початках. Він потриває мабуть довший час. Та недивлячися на те, тутешні раби червоної Москви вже видають на підсудних свій вирок. Чесне українське громадянство з обридженням відкидає юдину роботу гадючої преси. Доказом того стихійні протести проти большевицького терору.

Дальше тікають із Радянщини

В околиці Березного появився більший гурт селян української й польської народности, що втекли з більшовицького пекла, чи там з „червоного раю“, як хто хоче. Втекли вони коли відділ чекістів увійшов у село, щоб виарештувати „кулаків“.

Втікачі оповідають, що населення бориться завзято перед примушуванням їх до колєктивів. Щораз частіше чути, що селяне вбивають комуністичних агітаторів, яких насилає влада.

Так пр. в селі Кочеволовці в часі громадського сходу (зборів), коли агент Половий по аґітаційній промові став списувати господарства до колєктивізації, хтось стрілив до нього з вікна й убив, а сам пропав у нічній темряві.

Також жінки щораз частіше виступають проти комуністів.

Як бачимо з цего, дуже зле там селянам, хоч більшовицькі часописи, та часописи ріжних їх прихвостнів впевнюють, що це неправда, та що тільки з цих господарств творять комуни, що їх господарі добровільно годяться на це. А ріжні „Праці“, „Сельроби“, „Сили“ дурять людей, бо так їм кажуть писати їх пани.

Та дарма! Живі свідки втікачі з „червоного раю“ — відкривають їх плачені брехні.

Підписання польсько-німецького торговельного договору

Дня 17 ц. м. у Варшаві підписано торговельний договір Польщі з Німеччиною. З німецького боку підписався під договором німецький посол у Варшаві Равшер, за Польщу підписав мін. Ю. Твардовський. Важнійші точки договору такі: Кожда з обох держав може вивозити до другої 320.000 тон вугля місячно. Польща може вивозити до Німеччини в перших 18 місяцях 275.000 живих безрог, опісля річно найбільше 350 тисяч, а мясо з безрог тільки до означених фабрик. Німці не згодилися на довіз з Польщі рогатої худоби та мяса з неї, висуваючи можливість заразі, одначе згодилися на перевіз тих товарів далі на захід. Трьом німецьким фірмам корабельним зобовязалася Польща дати дозвіл на отворення філій у деяких своїх містах. м. ін. у Львові з тим, що шефи тих філій мають бути тутешні горожане і що німецькі кораблі везтимуть польських горожан до Гдині або Гданська. По ратифікації сего договору німецьке посольство у Варшаві буде піднесене до ранги амбасади. Таким чином цлова війна між Польщею й Німеччиною скінчилася по 5 літах.

ПОМЕР ПРІМО ДЕ РІВЕРА

Бувший диктатор Еспанії генерал Прімо де Рівера помер нагло в Парижі. Тіло перевезено до Еспанії до родинного міста покійного та похоронено з військовими почестями.

Реформа календаря на Радянщині

У тижні 5 днів. — Числять не від Р. Хр., а від вибуху революції.

Недавно виступив радянськ. уряд з проєктом реформи календаря (заведення 5-дневого тижня праці, зміна назв днів і т.д.). Загальна гадка була така, що уряд перегляне всі проєкти реформи і котрий проєкт буде найбільше радикальний, цей і впровадить спеціяльним декретом у найблизшому часі. Та не так склалося як гадалося. Виявилось, що справа реформи календаря не така легка і замало видати декрет і сказати „так має бути" і календар буде перемінений. Щоби перевести новий поділ року, требаби передше побороти багато труднощів. Уряд одержав „небагато", бо щось 150 ріжних проєктів реформи календаря. На спеціяльнім засіданню для реформи календаря, переходив поодинокі проєкти комісар народньої освіти Курц і заявив, що багато з них нічого не варта. Спеціяльну увагу звернув він на один проєкт, який ділить рік не на місяці, але на „пятиднівки". Поодинокі дні тижня називалибися „перший", „другий", „третій" і т.д., а не як досі понеділок, вівторок і т.д. а святочні дні означувалибся буквами „М", „Н", „О" і т. д. Цей проєкт натрафив на гострий спротив комісаря закордонних справ, котрий заявив, що колиби Росія завела цей календар, наступилиби поважні комплікації в її зносинах з чужосторонніми державами. Таксамо і представник державної плянової комісії заявив, що „не вільно легковажити собі збірної праці всього людства в царині реформи календаря, і що радянський Союз, який займає лише шесту часть земної кулі, не може легковажити календарної системи, що обовязує в решті частей світа". Противники надто радикальної зміни календаря вказували також на це, що календар на Радянщині мусить бути узгіднений з календарем інших народів хочби через те, щоби робітники всіх країн обходили рівночасно пролєтарські свята. Після оживленої дискусії конференція ухвалила таке: Початок нового календарного року мусить бути 1. січня; новий рік не може виказувати великих ріжниць від григоріянського календаря; тиждень має ділитися на 5 днів; початком нової календарної ери має бути рік вибуху комуністичної революції в Росії, т. зн. 1917 рік по Різдві Христовім.

Пропаганда житного хліба в Німеччині

Їжте житній хліб! Такий клич поширюють тепер у Німеччині „Вітаміністи", (ті що вірять в науку про вітаміни), широко пишуть про користи їдження разового житного хліба. Лікарі вияснюють, що вітаміни, які є в житі відмолоджують людей. Часописи поручають Німцям їсти на снідання замість кави житню зупу. Німецькі ресторани використовують цей „житній рух і подають ріжні страви з жита, як лєгуміни з жита, котлєти з жита, тістка з житніх колосків, печення з разового хліба і т. п.

Інші пропагують споживання жита з економічних оглядів. Великий щоденник „Берлінер Тагеблят" пише: „Запаси жита з попередніх літ давлять на ринок, понижуючи ціни. Це дає нам можливість застановити імпорт зерна із заграниці і вже тим самим є корисне для народнього господарства Німеччини, як цілости. Тим значно вирівнюється невигода, що пливе із знижки цін". Що-ж торкається способів, як піднести ціни жита, то автор статті ніякої ваги не привязує до підвищення експортних премій, бо вони не зможуть оживити експорту. Головний ринок збуту для жита, це прибалтійські краї, а поємність їхнього ринку має свої межі.

Порівнюючи з 1926 р. у північних краях імпорт жита або зріс небогато або навіть упав. Також в самій Німеччині споживання жита спадає (за ост. рік на пів міліона тон менше, як бувало до війни). Зменшення споживання жита в краю є отже головною причиною кризи. Автор підчеркує, що Німеччина непотрібно довозить із заграниці річно за 1/2 до 3/4 міліярда мар. пшениці. Треба припинити споживання чужої пшениці, а збільшити консумцію жита, себто випікати чисто житній хліб. До цього стремить новий хлібний закон в Німеччині.

КРІВАВІ БОЇ НА СОВ. ГРАНИЦІ

Преса приносить описи крівавих боїв на совітській границі між селянами і відділами чрезвичайки. В околиці Острог — Корець зажадали селяне від большевиків, щоби звернули їм загарбаний інвентар. Коли ті відмовили, селяне в силі 2.000 хотіли перейти польську границю. Тоді чекісти дали до них сальву й багато убили, а інших покалічили білою зброєю. Боротьба тревала цілий день, від рана до вечера чути було на сей бік стрілянину.

—o—

ЩО МАЄ ВМІТИ ЖІНКА, ЯКА ЙДЕ ЗАМІЖ?

В Аризоні (одній зі Злуч. Держав Америки), видали закон, який вимагає, щоби кожда жінка виходячи заміж предявляла посвідку, що вміє варити, шити, гафтувати...

Вимагають ще знання прати, прасувати та господарських рахунків. Жінки, які не зможуть виказатися такими свідоцтвами, не одержать дозволу на вінчання. Влада твердить, що заведення цих свідоцтв рішучо зменшить число розводів, які в Америці майже на деннім порядку.

КРИЗИ В ЕВРОПЕЙСЬКИХ УРЯДАХ

1. Політично - парляментарні відносини в Німеччині

Вже давно не виявляли політично-парляментарні відносини в Німеччині такого розбиття, що сьогодні. Що коаліційний кабінет до сьогодні не розлетівся, а навіть голосування над законом про плян Йонга щасливо переведено, причина в тому та, що боялися відвічальности за спізнення евакуації останньої стрефи в Надренії. Бо соціялісти зі страху, що комуністи їх знищать за це, що вони з буржуазією за „панібрата", давно були би покинули коаліцію. Те саме зробилиби були і праві партії, бо бачили, що співпраця зі соціялістами щораз більше коштує, але не охоронить перед нічим на будуче. Плян Йонга перейшов, але коаліція здається таки не розлетиться, бо видить, що в теперішнім парляменті для іншої коаліції нема місця, а на нові вибори нема грошей. Коаліція держиться, бо іншого виходу для неї нема.

2. У Франції — „Другий кабінет Тардіє"

Францію можна тепер назвати „блаженною стороною". Війну виграла, не знає що то безробіття, валюта усталена і здається бувби тільки один клопіт: що зробити з грішми? Бо мають в касах 18 міліярдів надвишок. Здається до щастя більше нічого й не треба. Та всетаки перший кабінет Тардіє впав кількома голосами, а за ним полетів стрімголов — бо жив лише щось 3 дні — радикальний кабінет Шотана. Тепер утворив Тардіє свій „другий" кабінет та чи він довго вдержиться, не знати. Одержав він, що правда, аж 50 голосами заяву довіря, та серед таких криків опозиції, що ледви чи довго й він проживе.

3. Кабінетна і партійна криза в Англії

Англійський уряд находиться тепер в такім непевнім положенню, в якім не був вже від 200 літ, бо непевний, як то кажуть, ні дня ні години. А і на тих, котрих можнаби покликати до нового уряду, на саму згадку про те, терпне шкіра. Перед кількома днями робітничий уряд Макдональда вже висів на волоску, бо при голосуванню одержав більшість ледви 4 чи 5 голосами. І то тільки тому, що в лібералькім клюбі забракло дисципліни. Чотирьох послів голосувало за Макдональдом, а вісім здержалося від голосування. Зрештою англійські партії воліють нераз терпіти і не дуже милий для них уряд, щоби лише не переводити нових виборів. Вони так бояться розвязання парляменту, що це є причиною довшого як деінде істнування кождого уряду.

Та не лише уряд, але й партії переживають кризу. Льорд Бівербрук, власник кількох журналістичних підприємств, які числять понад 8 міліонів передплатників, задумав оснувати і власну партію, яку назвав „Партією Зєдинення Імперії". Основним завдан-

ням партії було відрізати великобританську імперію високим цлом від решти світа, а за те скасувати цло між метрополією а домініями та основуючися на самовистарчальности дійти до усунення безробіття. Та не числилася нова партія з тим, що самі домінії будуть від такої цлової політики боронитися і руками й ногами, бо всі вони мають і власний промисл і власних безробітних, а це все вимагає якраз цлових кордонів. І хоч Бівербрук дав переконатися лідерові лібералів Балдуїнові і партії не оснував, то таки нагнав йому доброго страху, бо основання нової партії, могло ліберальну партію зовсім поховати.

ЗНЕСЕННЯ МАКСИМАЛЬНОЇ ТАРИФИ У ЛЬВОВІ

Львівський магістрат повідомляє, що на просторі міста Львова знесено з днем 15 ц. м. максимальну тарифу на муку та печиво. Союз мельників устанлив з днем 15 ц. м. такі ціни на муку: 1 кг. пшеничної муки 65% в млині 59 гр., у гуртівника 60 гр., у дрібній продажі 66 гр. 1 кг. житньої муки урядового типу в млині й в гуртівника 34 гр. Союз львівських пекарів усталив з днем 15 ц. м. такі ціни печива: 1 кг. темно-житнього хліба коштуватиме в пекарні 26 гр., в склепі 28 гр. 1 кг. хліба з житньої муки урядового типу в пекарні коштуватиме 38 гр., у склепі 40 гр. Ціни булок без зміни. Магістрат пригадує, що ціни муки й печива мають бути вивішені на виднім місці. Колиби купці брали вищі ціни, мають купуючі повідомити про це поліцію або магістрат.

—о—

Новий папський нунцій у Берліні

Дотеперішний папський нунцій у Будапешті Цезаре Орсеніго виїхав з Угорщини до Німеччини. Там обійме він теж становище папського нунція в Берліні.

На образку бачимо нунція, як виїздить зі залізничого двірця в Будапешті, де пращали його сердечно.

(Нунцій це представник папи в чужих державах, отже це саме що амбасадор і консуль світських держав).

Що пишуть робітники
до селян на Радянщині

Розділюй і пануй — це стара формула для всяких насильників. А що й большевики під тим оглядом не виїмок, тож ця формула знайшла собі у них широке приноровлення і вони збудували на ній цілу свою систему панування. Вони цькують бідних на заможніших, робітників на селян, і на відворот, а й одним і другим туманять голови. Ви — мовляв — гризіться, а ми будемо над вами панувати.

Російські закордонні часописи, подають, що вони одержали з під Москви письмо, в якім робітники звертаються до селян. (Подаємо його дослівно):

„Товариші селяни, — пише група текстильних робітників — ми довідуємося, що ви нас, робітників уважаєте своїми ворогами, які винні у всьому тому, що з вами роблять.

І як своїх лютих ворогів, вбиваєте тих наших робітників, котрих посилають до вас бригадами міста та фабрики. Уважаємо за свій обовязок написати Вам, що це велика похибка з вашої сторони.

Робітники не винні в тім гнеті, який ви терпите. Ворог і наш і ваш той самий. Він і нас і вас рабує. Вас він повертає у кріпаків, а нас вже давно закріпостив. І з робітниками, які приїзджають до вас з бригадами, ви не все поступаєте без похибки.

Скажемо правду, є і між нами погань. Таких бийте, ми й слова не скажемо вам за це. Та є і такі, які хоч і приїзджають з бригадами та не з тою ціллю, щоби вас скривдити, а дуже часто

А. Лотоцький

Окаянний
Змова

Над Київом над Золотоверхим вечір. Літний ясний та зоряний. Зелені садочки поза укріпленням города шепочуться з лагідним леготом. Вечірні тіни обтулили дерева, кущі й доми. А Дніпро Словута широкою лентою вилискується. Що на землі Дніпро, то на небі молочний шлях. А по безмежньому просторі неба зір, зір! Моргають до земленьки-матері, примилюється блідий місяченько. шлеться до землі срібним світлом. Усе облив чародійним, миготливим сяєвом.

Любо...

Та не весело в Київі! Князя Володимира Святославича, Сонячка Ясного не стало в живих. Помер у Берестові. Бояре привезли тіло князя в Київ. І вчора був похорон. Сила силенна народу злягла на похорон. І всі плакали. Чиж диво? Славна стала Володимирова держава по всему світі. Київ, столиця держави, багатів і прикрашувався золотоверхими церквами, краса й багатства викликали подив і завидсть у сусідів.

Та що тепер буде?

Дванацять синів-соколів лишив князь Володимир і ще за життя поділив між ними свою державу.

— Що буде, що буде?! — журяться старі сиві голови. — Поки жив батько, слухалися його сини. Та ось тільки знемігся вже старістю, син Ярослав, князь Новгорода Великого відмовився платити належну данину.

А що буде тепер?

Бажав великий князь, щоб по ньому засів на престолі його найлюбіший син Борис. Та нема тепер Бориса в Київі. Ще за життя батька рушив із полками проти Печенігів. А в Київі прибраний син Володимира Святополк. Правда, він найстарший і йому належиться по звичаю Київський великокняжий престіл. Та Володимир не бажав, щоб він був великим князем. Що буде, як він схоче силою взяти престіл? Зачнуться міжусобиці рідних братів. Ослабне, знесилиться земля рідна. Знесилену переможуть вороги...

Що буде, що буде? Журяться старі сиві голови.

А князь Святополк справді не дармує, з жінкою радиться, що діяти йому. Каже до неї:

— Прийдеться нам із Київа в Турів вертати.

А вона:

— В Турів?! Не хочу я туди. Я радше втечу в Краків, до батька.

— Щож я вдію? Тиж знаєш, що батько призначив Київ Борисові.

— Та Бориса тепер тут нема, а ти є тут. Використай час, щоб перетягнути Киян на свій бік.

— Важко воно, жінко! Кияне любили й поважали батька й не схочуть іти проти його волі й по смерти. Тай Бориса люблять дуже.

— Ну, й що з цього! Має Борис своїх прихильників, найдеш і ти! Батька твойого скарбівниця не порожня — є тамечки повно золотих і срібних гривень. Коли нема в тебе тут справжніх прихильників, то купиш їх за золото.

— Твоя рада добра, жінко! Я спробую. Хоч і не без другів я. Правда в Київі їх не маю, зате є в Вишгороді.

— Можеш на них спуститися? — питає в Святополка жінка.

Святополк задумався:

— Мабуть можу — сказав по хвилі.

— Мабуть, а ти впевнивсяб! Послухай моєї ради. Поїдь у Вишгород і візьми з них присягу, що все зроблять, що забажаєш.

— А воно навіщо, аж присяги — зчудувався Святополк.

з просьбою від нас, щоби разом з вами подумати, як маємо визволитися від нашого спільного ворога. Правда на чолі не написано, хто погань, а хто має якісь інші цілі. Тому просимо вас придивляйтесь до людей і самі оцінюйте, хто що варт.

І порядні люди приїздять до вас з конечности в бригадах. Ви на це звертайте увагу, щоби не робити похибок. Між вас, селяни, і нас, робітників, наш спільний ворог старається посіяти межиусобиці і узброїти одних проти других. Наш обовязок не піддатися цій провокації. Щоби ви ліпше зрозуміли, хто до вас пише, заявляємо вам, чого ми хочемо добиватися:

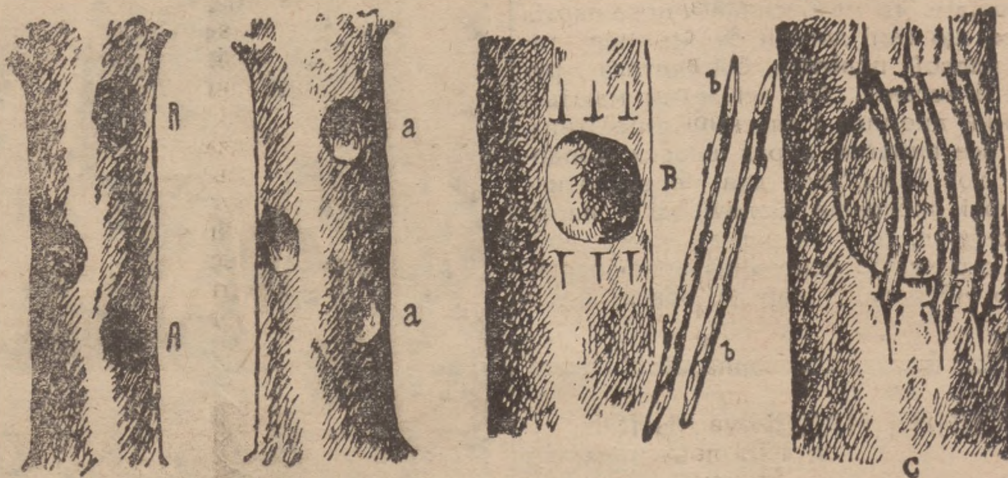
1) свободи віри;
2) свободи слова і знесення цензури;
3) свободи селянських і робітничих союзів;
4) тайного голосування при виборах;
5) знесення кари смерти без суду, арештувань і заслань;
6) припинення розстрілів;
7) повних прав власности на майно придбане працею та чесним промислом;
8) вільної торговлі з повним правом кождого відмовитися від продажі, о скільки вважає пропоновану ціну невигідною для себе;
9) нерушимости володіння тою землею, котру господар обробляє зі своєю родиною;
10) рівности всіх працюючих без поділу на кляси.

Щоби цього добитися оснували ми братство робітників і селян. Прилучуйтесь до нашої справи.

Більша часть із нас — це селяни.

Як доглядати овочевих дерев

що перемерзли в попередній зимі

АА - пень з плямами від перемерзнення; аа - пляни витяті; В - частина пня з нарізами до щіплення; вв - зрази до щіплення; С - защіплені в дерево зрази.

Зима з р. 1928/9 наробила великих шкід у садах. Стривожені садівники не дожидаючи аж дерева розвинуться, взялися без милосердя вирізувати змерзлі дерева. Само собою, що тоді впало під ударами сокири неодно дерево, що його можна було врятувати.

Без сумніву чимало дерев на око завмерлих, віджиє. Щоб розслідити це, треба з кінцем березня й усю весну основно оглядати дерева.

Крім цього треба звернути увагу на рани, що по морозах остали на пнях і гилях. Ці рани треба обчистити, себто вирізати їх гострим ножем аж до здорового місця, а потім замастити огородницькою мастию. Коли такої рани не виріжемо завчасу, то вона щораз більшає й таке дерево ні не росте ні не родить, бо соки не доходять до гилля. І гилля без соків у спеку вяне й гине.

Добре також обчищені так дерева скріпити вщіплюванням зразів у часть дерева понизше й повизше рани. Зрази мусять бути так допасовані, щоб не відходили занадто на боки, бо пізніше зростаються й товстіють трудніше.

Защіплювати так можна груші та яблінки. Сливи й черешні не люблять зарізів і зле гоять такі рани. *А.Г.*

—о—

— Навіщо! Бо коли хочеш безпечно сидіти на київському столі, то мусиш позбутися своїх суперників.

— Позбутися, як?

— Так як мій батько! Мій батько вязнив і осліплював своїх братів і тепер він сильний і могутній. Навіть німецький цісар приятелем Болеслава Хороброго.

— Щоб зробити так, як твій батько — каже Святополк — мусів би я мати братів тутечки в Київі, та їх тут нема.

— Тим краще! Ти своїх вірних другів пішли на них, щоб потайки звели їх із цього світа — радила жінка.— Тільки не гайся, зараз рушай у Вишгород, бо завтра може бути за пізно. Ти там роби, а я буду тут у Київі.

— Хай буде, як ти радиш! Зараз таки збираюся в Вишгород.

І за яку годину рушив князь Святополк тільки з двома дружинниками в Вишгород. Раненько був у Вишгороді. Застукав у двері чималого дому на краю города.

— Чи дома господар? — спитав у воротаря.

— Дома — відповів воротар, що пізнав князя по голосі й зараз відчинив ворота.

Князь із обома дружинниками вїхав на подвіря.

За хвилю вийшов із хати сам господар.

— А несподівані гостеньки до мене — сказав господар знімаючи клобук із голови, вкритої розбурханим рудим волоссям. Маленькі його очі хитро гляділи з під низького чола.

— А я до тебе в важкій справі, боярине Путьшо — каже князь Святополк — зсідаючи з коня.

— Я все готов служити тобі, князю — відповів боярин і впровадив князя в дім.

Казав жінці подати сніданок і зачинився з гостем у своїй кімнаті.

Довго радилися оба з князем, а вкінці каже князь:

— Тож поклич твоїх друзів, хай враз із тобою присягнуть мені, що все сповнять, що зажадаю в них. Я від тебе присяги не жадавби, та треба, щоб ти враз із ними присягнув—каже князь.

— Розумію, князю- відповів Путьша й зараз післав слугу в город.

Не довго трівало, як у Путьшину домівку прийшли кликані. Трьох їх було. Всі три дужі, кріпкі, плечисті.

— Це мої щирі други — каже Путьша князеві — Талець, Єлович і Ляшко.

— Як твої то й мої - відповів князь Святополк. — Кожен твій друг, боярине Путьшо й мій друг. І як я вже безпечно засяду на київському столі добре буде всім моїм другам.

В Тальця, Єловича й Ляшка очі засвітилися. Вони зглянулися по собі. Зір їх наче говорив:

— До чогось потребує нас князь.

А тут Путьша:

— Други мої! Добрий і щедрий князь Святослав Володимирович, що виріс тут між нами потребує нашої помочі. За поміч щедро нагородить. Однак, щоб запевнитися, що будемо йому вірні й слухняні жадає присяги. Я присягну. А ви?

Всі три знов зглянулися й разом сказали:

— І ми!

Князь добув меча.

— Присягніть мені на цей меч.

Присягнули...

* * *

(Дальше буде)

ВЕЛИЧЕЗНІ СНІГИ у ВИЛЕНЩИНІ

На Виленщині лютувала страшна метелиця. Залізничий шлях позасипало місцями снігом так, що поїзди прибували до Вильна з великим спізненням. Деякі села зовсім відрізані від Вильна. На вузкоторових залізницях рух спинений. Змобілізовано масу робітників для усунення снігу.

ПАПУЖИНА НЕДУГА у ФРАНЦІЇ

Лікарі одного анґлійського шпиталя відкрили по довгих дослідах заразок (бактерію) папужиної недуги. Ця бактерія має належати до тої самої родини бактерій, що й кір та чорна віспа. Цю недугу занесено тепер до Франції. З полудневої Америки прибув до Гавру корабель, який віз 1800 папуг. Ще в дорозі кинулася між птицями пошесть так, що доїхало тільки 18 папуг. Та пошесть перекинулася і на корабельну залогу. Захорувало 14 моряків. Тих 18 папуг відіслано до Пастерівського Інституту для спеціяльних дослідів. Та і тут заразилась обслуга папужиною недугою. Занедужало 13 осіб, а одна вже вмерла. Тепер оголошено гостру заборону привозити до Франції папуги.

НАЙШЛИ ДИВНІ ГРОШІ

У селі Воджін Приватний, у волости Прушків в Лодзькому воєвідстві господар Стах Мєльчарек копав яму на бараболі. При копанні попав на старинну урну (старинний збанок у якому хоронили попіл спалених покійників). В урні було 50 золотих і срібних монет. Мєльчарек повіз урну з монетами на станицю поліції в Тишині, а відсіль перевезли все до Лодзі. Коли там оглянули гроші, побачили, що вони карбовані ручно й не мають на собі ніякого стемпля, тільки знаки мов клинове письмо. (Клинового письма вживали в давну давнину Асирійці, Вавилонці та Перси — долотцем витискали на вогкій ще цеглі значки в виді клинчиків і це було їх письмо).

Урну з грішми зложили в музею в Лодзі.

НАЙШЛИ КІСТЯК ДОПОТОПНОЇ СВИНІ

Кістяк велитенської допотопної свині виставили тепер в університетському музею в д. Небраска. Свиня мусіла важити бодай дві тоні, а розміром була більша від теперішнього самоїзда. Вчені кажуть, що цей кістяк має кілька міліонів літ. Само собою, що ця велитсвиня не дуже подібна до теперішних своїх потомків. Та всеж таки уклад її кістяка належить до семейства безрог. Найбільше ознак подібности зберіглося в укладі ніг і рила. Зате хвіст цей допотопний звір мав багато довший та не закручувався він до гори. З укладу зубів пізнати, що цей Діносус (сус по латині — свиня) живився переважно ростинами. (Небраска лежить в Америці).

На коралевому острові

Під палючими лучами сонця, обмивані ясними, зеленими водами, простягаються далеко від нас, на полудневих морях Коралеві острови. Більші й менші острівці, порозділювані численними каналами, покриті всі низкою ростнею і карловатими деревцями. Огріті сонцем. деревця ті розсівають сильний запах живиці далеко навкруги острова. Дикі, пурпурові рожі, що чіпляються кожного клаптика землі, нанесеного на скалу і інші квіти, вкривають цілий острів. — А між тим всім походжають у великій скількости чаплі, що живуть на багнах, у скалистих заглубинах острівців.

Острови сі — се твір маленьких животин — коралів. — Коралі, се менші ніж 1 цм. звірятка, звані поліпами. Мають вони вид видовженого мішочка з подвійними стінами. Мішочок той має лише один отвір, куди входить пожива і виходять нестравні части. Навколо уст має поліп вінець нитковатих виростків, що ними ловить собі поживу, а саме мікроскопійних морських рачків і інших сотворінь.

Стіни тіла того поліпа витворюють постійно малесенькі вапняні голочки ріжнородних видів. Голочки, ті зростаються згодом і творять твердий панцир так, що по якомусь часі цілий поліп є наче увязнений у власній скорупі. — Се пояснює нам, як коралі можуть творити тверді скали, а то й цілі острови. До сього помагає їм також їх незвичайно швидкий і простий спосіб розмножування. Діється се так. З боку тіла поліпа повстає наче маленька бородавка, що скоро росте і діставши уста, замінюється на животину, цілком подібну до матірної. Одначе не відривається від неї, лише росте далі і дає початок новим поліпам. В той спосіб по якомусь часі, повстає ціла кольонія поліпів, що позростані з собою, розгалужуються в ріжні сторони.

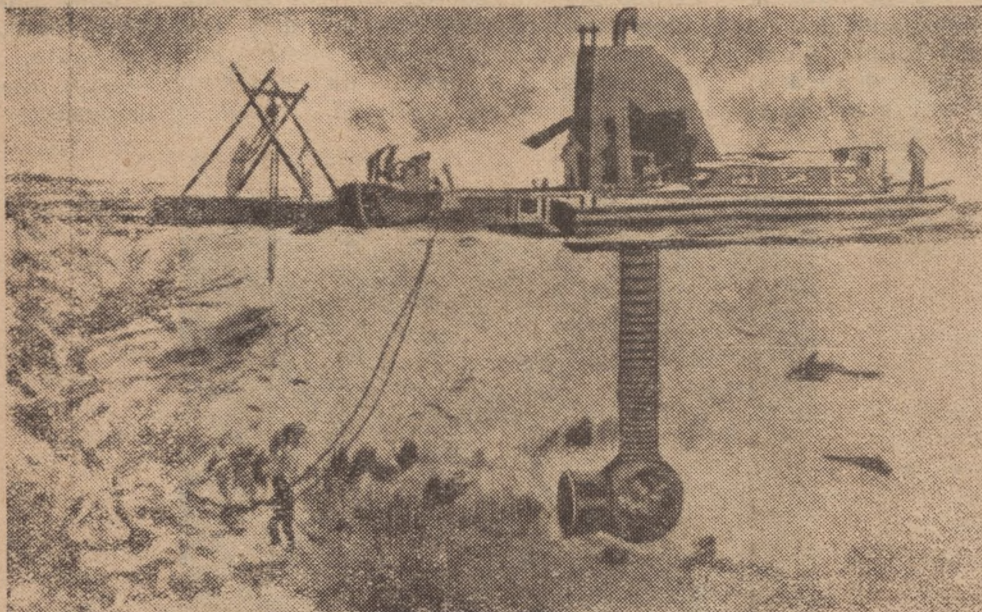
Коралі живуть в теплих, добре відсвіжуваних водах, звичайно біля берегів, або островів. Коли долішні животини завмирають, оставляють наче руштовання із своєї скорупи, що на ній живуть і розвиваються нові й нові їх нащадки. Міліони міліонів тих сотворінь створюють по довгому протязі часу, цілий підводний ліс. Коли галузки коралів досягають поверхні води, животини

Американська цивілізація вкорочує життя

До 1920 р. Американці жили пересічно 40 літ. Та за останних 8 літ життя пересічного Американця вкоротилося до віку 37 літ. Таке помічення оповістив директор Інституту для продовження життя др. Евген Фіск. Коли в інших краях довгота життя зростає, то в Америці йде до гіршого. Причиною цього, як думає др. Фіск, є американська цивілізація, яка стремить безупинно до матеріяльного добробуту, а через те виснажує сили молодих людей. Наслідком такої системи людина в середньому віці вже переповнена всякими хронічними недугами серця, нирок, кровоносних посудин та ін.

ті завмирають. Струї морські замулюють коралеві кущі і творять землю. Вода і вітер заносять там насіння трав і дерев, згодом дістаються туди малі звірята, а вкінці приходить і чоловік і опановує острів, збудований коралями.

Коралі отсі належать до роду білих. Цінні, червоні коралі, що скорупи їх служать на виріб намиста і інших прикрас, творять малі, тонесенькі деревця. В ціли винайдення і добуття як найкращих галузок коралів, як також для того, щоб можна було докладно оглянути і (відфотографувати) незвичайно цікаві види морського дна і життя під водою, збудував американський інжинір Wiliamson, відповідний апарат, що його бачимо на нашій знимці.

Апарат складається з широкої, плоскої чайки з високою вежею. У вежі находиться ланцюхова підойма. В дні чайки зроблений отвір, наче криниця, куди опускається в море довгу руру, зроблену з міцної, непромакальної матерії. Рура та є відповідно довга і її можна продовжувати або скорочувати. На її кінці находиться широка кулиста комора, де вигідно може зміститися трох людей. Одна стіна комори є заступлена грубою скляною шибою, крізь яку можна добре обсервувати і знимати казочний підводний світ. Вентилятор на горі рури, достарчає до неї свіжого воздуха, а телєфон уможливлює порозуміватися з залогою чайки і пересувати її з місця на місце.

Картини оглядані на дні моря роблять глибоке, незабутне враження. Можна там побачити великі, рожево закрашені дерева коралів, що творять правдиві підводні камінні ліси. Поміж ними вється покручена, широка дорога, поросла малими корчиками коралів. В іншому місці виставть коралі в виді гриба, там знова розпростерлися галузки їх наче віяльце, а побіч цілий простір вкритий корчиками коралів, що формою своєю нагадують оленячі роги. А між тим лісом, в безнастанному русі, перепливають стада риб, блакитних, жовтих, червонявих, що страшать глядача отвореним ротом із рядами острих зубів.

Загадкове місто свідок високої культури

То загадкове місто лежить в полудневo-східній Африці. Вже в 16. століттї ходили чутки, що в країні Кафрів на полудне від ріки Замбезі, є старинні міста. Всякі спроби дослідників дістатися туди, не вдалися. Аж в 1871 р. надибав німецький мандрівник розвалини старинного міста, яке туземці вважали святим і називали його Зінбабіє. Місто було колись побудоване на двох горбках, розділених долиною і обведене високим муром завгрубшки 3 м. З цього, як також з підземних хідників додумувалися археольоги, що це була недоступна твердиня для оборони близких копалень золота. Одні вчені казали, що місто заложене ще на 4.000 літ до Христа, а заложити його мали Вавилонці, Єгиптяне або Фенікійці; другі казали, що місто це збудували Араби в середніх віках. Ще інші вважали область Матабелє за згадану в біблії Землю Офір, звідки цар Соломон одержував золото. Недавно вислало англійське товариство дослідників археольога п. Гертруду Катон-Томпсон з цілою експедицією (виправою) для научних дослідів над Зінбабіє. П. Томпсон твердить на підставі своїх дослідів, що це місто збудоване між 600 – 1400 р. по Хр. Збудували його мурини з племени Банту. Природно, що з гадкою п. Томпсон можна і не згодитися. Вигляд будівель і найдені при розкопуванню предмети свідчать, що в тій країні була висока культура та процвитав промисл. Якжеж могло африканське племя дійти в середніх віках до такого розцвіту й високої культури, а відтак безслiду пропасти? І чому ані в арабських ані еспанських мандрівників і вчених не стрічаємо жадної згадки про ту культуру?

Що таке гектар -- морґ -- десятина?

Хто жив під Австрією, звик рахувати ґрунти на морґи, хто під Росією, звик до десятин. Але нині вже скрізь мірять ґрунти на гектари. Аркуші ґрунтові обраховані на гектари, ари і метри квадратні, податки також вимірюють від гектарів, а не від морґів чи десятин. Те саме маємо у ґеометра, в суді, всюди. Тому то кожному рільникові треба запізнатися з цими мірами.

Один гектар це кусень ґрунту сто метрів довгий і сто метрів широкий. Один ар це сотна часть гектара. Він є десять метрів довгий і десять широкий. Очевидно, сто арів творить один гектар. Кажемо, що один гектар має в собі 100 арів ґрунту, або 10.000 кв. метрів ґрунту.

Тепер легко найти, кілько арів і метрів квадратних має в собі пів,чверть, осьма часть гектара і т.д. Пів гект. має арів (100 : 2) 50, а метрів квадратних (10.000 : 2) 5.000, а чверть гектара буде мати арів (100 : 4) 25, а метрів квадратних (10.000 : 4) 2.500.

Замісць писати гектар, ар, метер квадратний, пишеться коротко: га, а, м², або латинськими буквами: ha, a, m².

Один морґ має 1.600 сяжнів, то є кожний бік одного морґа ґрунту в квадраті має 40 сяжнів. Колиж морґ ділити на ари і метри квадратні, то оден морґ має 57 арів і 55 метрів квадратних то є 5.755 м². Звичайно в обрахунках заокруглюється число і пишеться, що морґ має $57\frac{3}{4}$ а. Один гектар має 1 і $\frac{3}{4}$ морґа (докладно: 1.78 морґа) = 2.800 сяжнів. Один морґ є $\frac{4}{7}$ гектара, а один гектар $\frac{7}{4}$ з морґа.

Як хочемо скоро і приблизно перерахувати морґи на гектари, то множимо кількість морґів через 4, а отримане число ділимо через 7. Наприклад: Господар має 56 морґів, а хоче знати, кілько це є в гектарах. Він множить 56 × 4 = 224, ділить 224 : 7 = 32. Господар має 32 гектарів ґрунту.

Як хочемо обрахувати гектари на морґи, множимо кількість гектарів через 7, а отримане число ділимо через 4. Наприклад: Господар має 24 гектарів. Множить 24 х 7 = 168, ділить 168 : 4 = 42. Він має 42 морґи.

Цей спосіб перерахувань не є цілком точний, будуть дуже малі ріжниці, найвище 1 метр квадр. на гектар чи ½ метр квадр. на морґ. Але для практичного рахунку це не має значіння.

Десятина є дещо більша від гектара, бо має 10.928 метр квадр., то є о 928 метр квадр. більше як гектар. В порівнанні до морґа, має десятина 3·037 сяжнів, а що морґ має 1.600 сяжнів, то видимо, що на десятину йде неповних два морґи. Бракує до двох морґів 163 сяжнів. При перерахованні десятин на морґи треба памятати, що ми тут говорили про австрійські сяжні. Російські сяжні є дещо більші від австрійських, тому щоби не мішати обох родів сяжнів, скажемо, що десятина має російських сяжнів 2.400 (австрійських 3.037).

В Америці рахують землю на акри. Один акр це дві третини нашого морґа, докладно 4.047 квадр. метрів, то є дещо менше від ½ гектара.

ВБИЙНИК ГАЛЬСМАНА ШПІОНОМ

В минулому році подали ми в 41 числі „Правди“ перебіг процесу студ. Гальсмана обвинуваченого прокуратурою о вбивство на прогульці свого рідного батька. Студента засуджено та ще й досі справа невияснена. Тепер доносять чеські часописи про цікавий

шпіонський випадок

в першім піхотнім чеськім полку в Будишині.

У Відні мешкав 26 літний Ів. Штер, Німець, який був чехословацький піддaний. Поборова комісія в чехословацькім посольстві признала його здібним до військової служби. На сходах, ще в будинку посольства стрінув його якийсь незнайомий чоловік, який безінтересовно запропонував йому, що

відбуде замість нього військову службу,

але мусить взяти його папери. Штер утішився і відразу віддав йому всі документи. Той забрав їх і поїхав до 1-го полку в Будишині, бо туди був Штер призначений і зачав так служити, що всі були дуже з нього задоволені. Аж одного дня фальшивий Штер щез з полку, а команда зачала проти нього слідство за дезерцію.

Незадовго опісля правдивий

Іван Штер, якого гризла совість,

рішив поїхати до краю, признатися до всего і таки своє відслужити при війську. На кордоні його арештували і віддали військовій владі.

Тепер догадується військова влада, що той фалшивий Штер, який приїхав заступати при війську правдивого Штера, це б. старшина, а вліз до чеського полку з шпіонською метою. Ціла та справа ще більше заплутується, коли згадати ще факт, що концепіент віденського адвоката д-ра Ружічки, Іван Шнайдер сказав свому шефові, що

знає правдивого вбийника Гальсмана,

а називається той вбийник Штер. Після цеї розмови, Іван Шнайдер покинув посаду в адвоката і післав йому письмо на 8 сторінках, в якому заявив, що то він сам Іван Штер і що він служив в 1 піх. полку в Будишині, з якого відтак втік.

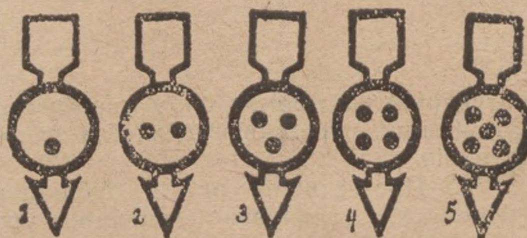
Виходилоби, що фальшивий Штер, який признається до вбивства Гальсмана — Шнайдер-Штер це один і той самий чоловік.

ЕВХАРИСТІЙНИЙ КОНҐРЕС

Сегорічний міжнародний Евхаристійний Конґрес відбудеться від 8—11 травня ц. р. в Картагіні в Півн. Африці. Зголосилося вже багато учасників. З Франції має прибути на Конґрес 60 епископів і 2000 священиків. Також з Італії й Еспанії виїде велике число учасників. На приняття гостей поспішно приготовлюються не лише католики, але й музулмани та жиди. Вони віддають на час Евхаристійних торжеств свої віллі й доми до розпорядимости комітету Конгресу. Один турецький князь з Тунісу віддав на ту ціль свою цілу палату. Тому, що катедра в Картагіні мала, порішено уладити богослуження в міськім амфітеатрі.

Остерігаючі знаки на дорогах

Автомобілевий рух по містах росте а рівночасно росте і скількість нещасливих випадків, котрі спричинюють перешкоди на дорозі. Перешкоди бувають всякого роду: випуклий місток, залізничий переїзд, перехрестні дороги і т. д. Найгрізнійша перешкода це незабезпечений та неосвітлений залізничий переїзд, який дуже часто спричинює катастрофи. Тепер стараються всюди збільшити безпеку по дорогах та урегулювати рух при помочи знаків, які подаємо низше.

1). Вулиця замкнена для роверів та мотоциклів. 2). Вулиця замкнена для механічних возів з виїмком мотоциклів. 3). Вулиця замкнена для механічних возів усякого рода. 4). Вулиця замкнена для механічних возів, що важать понад 5 і пів тон. 5). Вулиця замкнена для всякого рода возів.

Вже усталено цілий ряд міжнародних остерігаючих знаків. Ці знаки в формі трикутника уміщують у всіх краях на високих на 2 метри стовпах у віддаленню 200 м від перешкоди. В Польщі ще є багато доріг без жадних знаків.

1). Скрут. 2). Перешкода, 3). Уважати 4). Залізничий шлях без рампи, 5). Перехрестя. 6). Залізничий шлях з рампою.

ПІДМОРСЬКІ ТЕЛЕФОНИ

Перше телефонічне получення між Льондоном і Ню-Йорком переведено в 1923 р. Добре теж випали проби получення між Берліном, а Буенос Айрес як також між Голяндією, а голяндськими Індіями. Це є віддаль приблизно 12.000 км. Телефонують при помочі електро-магнетних филь. Тепер же думає американська спілка над новим полученням між Льондоном, а Ню-Йорком В тій цили має збудувати новий кабель з нового матеріялу. На ізоляцію мавжити не кавчук, як досі, а якийсь новий матеріял, який названо „парагутетою“. Кошти цеї будови обчислюють на 100 міліонів зол.

ПЛАЧЕ 100 ГОДИН

В Аттерборо, Месс. (Америка), попала в нервовий плач 17-літня дівчина Вайолет Міґуел і плаче майже без перестанку вже 100 годин. Лікарі запевнюють, що вона вже швидко виздоровіє з тої недуги.

Злодій засипляв подорожних

Двом подорожним випорожнив кишені до чиста

В поспішнім поїзді на лінії Краків-Познань їхав собі в переділі II кляси інж. Соботта з Нового Торгу. В Катовицях всів до того самого переділу молодий панок, а міг мати так з 25 літ, худощавий та чорнявий. Посидів собі трохи тай закурив папіроса. По якімсь часі вийшов на коритар, а двері за собою зачинив. Інжинир одурений димом скоро заснув. Колиж в Радзьонкові пробудився, спостеріг, що портфель, в якому було 300 зол. й особисті документи пропав. В сусіднім переділі їхав інший подорожний, якому вкрадено підчас сну 10.000 золотих. Коли він пробудився побачив, що камізелька під якою мав сховані гроші, розпорена. Той підозрілий курець висів в Радзьонкові. Може вдасться поліції близше з ним познайомитися.

ЗНАЛИ, ДЕ ШУКАТИ ПРАЦІ

В Лавочному приловила гранична сторожа Карла Пріբола й Франца Тіхого з Мукачева, що без документів хотіли перейти границю. Вони казали, що хотіли дістатися на Радянщину, щоб там шукати праці. Шкода, що їх завернули назад, а то булиб оба навіч пересвідчилися про „рай“, з якого тепер хто може, поли втинає й утікає.

ЕЛЕКТРИЧНИЙ РУЧНИК

На засіданню гол. санітарної комісії виділу здоровля у варшавськім магістраті, відбувся показ електричного апарату до осушування рук без ужиття ручника. Комісія признала цей цікавий і незвичайно гигієнічний винахід за необхідний передовсім в публичних заведеннях, як ресторани, цукорні, більші банки, амбуляторії кас хорих, і т. д.

Протести проти переслідувань на Великій Україні

Загальні Збори читальні „Просвіти" в Себечеві протестують проти страшних переслідувань і гноблень, яких на Великій Україні дізнають наші брати а також весь російський нарід. Се нечуваний проступок, нечуване насилля, з яким слуги діявола кидаються на наші відвічні святощі і стараються винищити всякий слід Богопочитання. Слуги антихриста поставили собі задачею знищити також всякий національний рух і всіх зробити безнаціональними комуністами, а відбираючи кожному його приватну власність, хочуть усіх примусити до праці в „колхозах". Червоні кати арештують і давлять всякий прояв народньої свідомости, а вчених Українців, а рівнож і духовенство висилають на Соловецкі острови, або розстрілюють. Тому Загальні Збори рішучо протестують проти сего червоного терору, а заразом висказують свою погорду всім безидейним прислужникам червоних царів, всім сельробам і комуністам".

Парохіяне с. Потелич б. Рави Руської, вислухавши 9 III. ц.р. в церкві пастирських листів Св. О. Папи Пія XI і Преосв. Еп. Йосафата з поясненнями свого о. пароха, опісля зібрані біля церкви, вислухавши ще докладного представлення справи через п. дир. Ів. Вітика і п. Ст. Лелика, як то большевицькі безбожники руйнують у себе подружа, родину, народність, церкву, віру і всяку релігію, допускаючись при тім страшних, досі нечуваних богохульств, трикратним грімким протестом-окликом запротестували проти сеї діявольської роботи комуністів, а всіх переслідуваних закликають до видержаности в вірі аж до мученичої смерти. — о. М. Дороцький, парох; Іван Вітик, дир. молоч.; Ст. Лелик, міщанин.

— —

Громадяни села Радча пов. Станиславів зібрані в небувалій скількости дня 16. III ц. р. на Шевченківськім святі в читальні „Просвіти" вислухавши по святі рефератів про більшовицьку господарку на Україні, ухвалили протест одноголосно, такого змісту:

1. Протестуємо проти переслідування християнської віри та церкви, проти ширення безвірства та розбивання родинних звязів, чого доконує на Україні червоний терор.

2. Протестуємо проти вязнення і катування по тюрмах цвіту української інтелігенції, свідомого селянства та робітників.

3. Протестуємо проти рабівничої господарки доконуваної червоним урядом, який плодючу Україну перемінив на країну нужди, а хліборобський стан звів до жебрачої торби.

4. Всім вязням, над якими відбувається якраз суд—на чолі з професором Єфремовом, шлемо дружний привіт.

Присутний

—о—

Як впливає час варення на відживчу вартість поживи

На цю тему дійшов др. Е. Фрідберг у своїх дослідах до цікавик вислідів. До цих дослідів спонукали його спостереження над самим собою. Змушений харчуватися в реставрації помітив, що після пізного обіду чув, що він голодний, хоч їв стільки само, що й вчасно. Тоді приступив він до дослідів на щурах. Почав годувати дві партії щурів. Одним варив поживу дуже довго, а другим коротко. У тих, що були годовані поживою довго вареною, завважав приріст на вазі 170%, а у тих що їли коротко варену поживу аж 448%. Щурі, які одержували довго варену поживу зїдали все в 15 мін., а ті другі їли значно довше, а деколи навіть лишали. Треба зазначити, що молоді щурі однаково росли і розвивалися і на довго вареній поживі, тільки менше важили. Другий дослід робив др. Фрідберг з коротковареною і сирою поживою. І виявилося, що сира пожива має ще більшу відживчу вартість як навіть коротковарена пожива. На старих щурах ствердив він навіть, що вони тратять на вазі коли їх годувати дуже довго вареною поживою. Дальші досліди виявили, що сирі яйця мають більшу відживчу вартість від яєць варених на мягко, а ці останні більшу від варених на твердо.

Др. Фрідберг виключає в цім випадку вплив браку вітамін, бо жадних обявів не запримітив, — звірята почувалися цілими місяцями добре, на збільшення їх ваги не впливав зовсім додаток такої поживи, яка містить в собі богато вітамін. Зате помічував відразу приріст на вазі, як тільки давав їм поживу коротко варену. Ця справа може мати величезне значіння для суспільного господарства, бо коли можна через зміну способу приладжування страв заощадити 25%, т. зн. стільки скільки в дослідах автора, то осягненоби великі суми не говорячи вже про годівлю звірят, в якій зробив би цей спосіб годовання цілий переворот.

Вирівнайте передплату за І-ий квартал

КІЛЬКО ПРОПИТО І ПРОКУРЕНО В ОСТАННЬОМУ РОЦІ?

З урядової статистики виявилося, що пущено з димом гарненьку суму. За рік скурило населення Польщі тютюну, папіросів та ін. тютюневих виробів на суму 668,582.000. Отже більше як півміліярда!

За те пропили ще більше:

самої горілки	на 573,133.000 зол.
пива	„ 351,470.000 „
закордон. вин і т.д.	„ 48,434.000 „
Разом	973,137.000 зол.

То значить, що прокурено і пропито біля 184 міліонів долярів.

ТЯЖКІ ЧАСИ НА ЩО МАЮТЬ ЛЮДИ В ПОЛЬЩІ ГРОШІ?

Все що живе нарікає на тяжкі часи. Та цікаво придивитися, на що і скільки грошей викидають люди.

Що року спроваджують купці більші запаси товарів у падолисті, бо надіються продати їх протягом зими. Після цілових статистичних даних спроваджено таку кількість товарів у. к. г.

	у 1928 р.	у 1929/30 р.
перфуми	23.000	36.000
шовки	16.000	32.000
помаранчі	22.000	98 000
вина	386.000	458.000

ФРАНЦУСЬКА ОЩАДНІСТЬ

Одною з головних основ господарської та політичної могутности Франції є незвичайно розвинений хист ощадности серед французької суспільности. Перед світовою війною вартість приватних французьких ощадностей виносила 5.610 міл. золотих франків, а після війни підчас інфляції — була вартість тих вкладів чотири рази менша і виносила 9.620 папер. фр. Та вже від 1922 р., особливо після усталення франка, вартість приватних вкладів в касах ощадности, почала бистро рости: в 1922 р. виносила 10.749 міл. фр., в 1926 р. — 15.468.000.000, в 1927 вже 21.076.000.000, а в 1928 осягає вартість 26.741.000.000 папер. фр., дорівнюючи вартости передвоєнних вкладів і осягаючи щораз то більші цифри.

СПРАВА ВИЇЗДУ РІЛЬНИКІВ ДО АМЕРИКИ

Американський консулят почав висилати нові карти вступу для рільників, що мають реєстраційні карти американського консуляту повище числа 5.400, так що при кінці січня отримали вже нові карти вступу власники реєстраційних карт повище числа 5.000. Можливо, що від нового року еміграційного, що начинається в Злучених Державах Америки в дні 1. липня 1930 року, карти вступу отримають власники реєстраційних карт понище числа 6000. Рільники, що виїздять до Злучених Держав Америки на основі фармерських афідавітів можуть забрати зі собою жінку і діти до 18 літ, хочби вони не були вміщені в афідавіті, ні на карті вступу.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЄНДАР

27 (10) **Неділя 4. поста. Крестопоклонна. Св. Муч. Кондрата і пр. Глас. 6-Євг. утв. 6.**

Устав: Веч. вел. Блаж. муж. На Господи возв. стих. воскр 6. і Тріод. 4. Слав. Тріоди І н. догм. 6. гл. Вход. Стиховн. воскр Сл І н. Тріод. Троп. воскр. Сл. Кресту І н. Богор воскр. 1. гл. Отпуст вел. (По Отпусті. Винесення Креста. Начало обичн. в закристії над приготованим Крестом. По отче наш священик кадить св. Крест. підносить до чола і при співі тропара Сл. І. н. конд Кресту, переносить св. Крест. на престол). Повеч мале конд. Тріод. Полунощн. нед. Утреня. На „Бог Госп.“ Троп. воскр. 2 р. Сл. Кресту І н. Богор. Проче воскр. подібно як в неділю І. посту. Канон воскр. на 4. Богор на 2. Тріод. на 8. По 3. п. Сідал. Тріод. По. 6. п. конд ікос Тріоди. По 9. п. Світил. воскр. Слав Тріод. І н. Богор. На „Хвалите“ стих. воскр. 4. Тріод. 5. Слав, Тріод. І н. „Преблагословенна“. На Славословіє виходить священик, одітий у всі ризи, кадить престол, бере крест і виносить на тетрапод. (Обійшовши престол стає в царських вратах і по Славословію і Трисвятім голосить „Премудрость прости“. Півці співають тропар Кресту. 3. р.). Потім „Кресту Твоєму покланяємся“ з поклонами 3. р. По стихирах „Прійдите вірнії“. Ектен. „Помилуй нас Боже“ „Ісполним“ і Отпуст. По Отпусті Сл. І н. стих. еванг. Крест лежить на тетраподі аж до пятниці перед Сл. Преждеосвящ. Дарів. На часах троп воскр. Слав. Тріод. Конд. Тріод. Літургія Василія Вел. Троп. воскр. Кресту Слава І н. Конд. Тріод. За „Святий Боже“ „Кресту Твоєму“. Апост. 311. Єванг. Марка 37. Причаст. Кресту. (По кождім Богослуж. священик іде перед тетрапод і робить 3 поклони підчас співання „Кресту Твоєму“).

24 (11) **Понеділок** Св. Софронія патріярх. Єрусал. 25 (12) **Вторек** Препод. Теофана ісповідн. і святит. Григорія Двоєслова папи римськ.*) і Кирила еписк. Єрусал. 26 (13) **Середа** Перенесен. мощ. свят. Никифора патріяр. Конст. 27 (14) **Четвер** Препод. Венедикта і св. мучен. Александра. 28 (15) **Пятниця** Св. мучен. Агафія і проч. 29 (16) **Субота** задушна Св. муч. Савина і Папи.

*) **Св. Григорій Двоєслов**, Папа римський, котрому приписують уложення Служби Божої Преждеосвящених Дарів, народився в Римі в половині VI-го століття. Дуже таланонитий і старанно вихований звернув на себе увагу тодішнього римського цісаря Юстина, котрий заіменував його префектом міста. Та св. Григорій відказався від того уряду, роздав маєток бідним і на будову монастирів і сам теж вступив до монастиря. Відтак виїхав до Царгороду, куди вислав його як свого посла тодішний папа. В 590 р. помер папа Пелагій II. і тоді св. Григорія вибрали папою. Почалася жива діяльність св. Григорія на Апостольськім Престолі. Часи були грізні для св. Церкви. Племя Льонгобардів, заражене арійнською єресю загрожувало загладою Римові й молодій культурі, що зростала на християнській основі. Завдяки св. Григорієві небезпека ця була усунена, аріянство підтяте. Серед тої живої діяльности знаходив св. Григорій час і на наукову працю. З під його пера виходили вчені книги, котрі ставлять його імя в ряди отців Церкви. Особливо прегарні його „Правила для душпастирів“, а також „Розмови“, звані по грецьки „Діяльогами“ або по словянськи „Двоєсловами“. Звідси й названо св. Григорія Двоєсловом. Визначна прикмета св. Григорія Двоєслова була скромність. Найбільша прикрість була для нього тоді, коли його хто хвалив. Помер 604 року в 64 році життя. Похований в одній із каплиць ватиканської Церкви св. Петра в Римі, напроти мощей іншого Святого того самого імени, великого Світоча Східної Церкви, св. Григорія з Назіянзу.

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЄНДАР

23.III. 1651. Полковник Іван Богун побив польське військо під Винницею. В лютому 1651 р. мусів гетьман Богдан Хмельницький вести знов війну з Польщею. Польський гетьман Калиновський пішов на Україну й розбив у Красному під Браславом полковника Данила Нечая. (Там Нечай і згинув. Про його смерть зберіглася народня пісня.) Із під Красного пішов Калиновський на Винницю. Тут винницький полковник Іван Богун рішився спинити польське військо, поки не прийде підмога від гетьмана Хмельницького. Заперся в Винниці та зводив із Поляками тільки малі перепалки. Під ніч 22 березня казав він вирубати в Бузі ополонки. А коли вони за ніч злегка затягнулися ледом, велів притрусити їх соломою. Саміж козаки ще перед тим перейшли Буг і заперлися в укріпленому монастирі, що був по той бік ріки. Поляки рано пігналися за козаками, та лід на Бузі заломився й багато їх потопилося в ріці. Тут наспів із підмогою Богунови уманський полковник Осип Глух із десятьма тисячами козаків. Коли Поляки побачили, що козакам прийшла підмога, пустилися втікати та Богун і Глух пігналися за ними й розбили їх. В битві згинуло пять тисяч Поляків.

24.III 1845. Другий виїзд Тараса Шевченка з Петербурга на Україну. Коли Тарас Шевченко скінчив малярську академію й дістав свідоцтво на вільного артиста-маляря й золоту медаль, вибрався вдруге на Україну. Тепер думав він уже на все остати на Україні, жити тут і трудитися. Відвідавши рідне село й родину та навідавшися до знайомих, осів у Київі. Тут при „археографічній комісії“ дістав місце рисівника. Мав їздити по всій Україні й відрисовувати старі церкви й ріжні старинні будівлі. Шевченко їздив скрізь і малював, що тільки мало історичну вартість, та не покидав і писати поезії.

ЧИ ЗНАЛИ ВИ, ЩО...

Серце не стоїть в грудній кліти простопадно, тільки скісно, при чому гострий кінець серця звернений в долину на ліво. Удари серця можна бачити й вичути на лівому боці між пятим а шестим ребром. У дітей і в худих людей дасться биття серця легко завважити. Правильно ніколи серце не міститься на правому боці. Тому з биття серця, чи то з удару гострого кінця серця пізнаємо, чи серце лежить правильно.

Біблійний Самсон силою дорівнував слонові. Сила його виносила приблизно 5 КВ. (Кільоват=1.000 ватів $1\frac{1}{3}$ кінських сил).

Колиж Бог післав на нього кару, мав вже силу тільки пересічного чоловіка т.є. около 100 Ватів. Стратив отже на своїй силі около 4.900 В.

В „Колхозах“ большевики вибивають селянам на шкірі печатки з назвою „колхозу“, до котрого селянин належить. Подала про це сими днями „Східна Агенція“ з нагоди утечі кількох селян з Радянщини до Польщі.

Печений лід — це улюблена страва Китайців. Кусень леду посипують мукою, коротенько прижарять на огні і зараз скоро їдять.

Кит немає зубів, а їсть більше ніж який інший звір.

Не очі Китайців є скісні — як загально кажуть — але брови.

ДАНИЛКА СОКИРИ

СЛОВО ЩИРЕ

Довго, бачите, мовчав я і нігдо вам не писав я, хоч було писати що! Та я дуже був недужий, а здоровля як не служить, то немиле вам нігдо. І перо моє мовчало, враз зі мною спочивало, висохло чорнило геть... Аж тепер вернув до сили, чорнила діти купили і я знов багач мов, кметь. Вже раділи радикали, спеціяли-соціяли і сельхроби й упупупці— всі разом ходили в купці. Раду радили велику, повну гамору та крику, як читальню захопити раз на все в свої лабети, впхати там свої газети та „сельбуд“ з неї зробити.

Й може булиби без труду мали там свою „сельбуду“ та не дали їм жінки! Як прийшли лиш тії збори, то червонії „дохтори“ від вселюдської біди, взялись зараз до роботи, кирпили разом доти, аж всіх змучили людей. Вже сельхроби, радикали булиб в нас свій виділ мали, задирали вже носи, та прийшлось саракам круто, геть пірвалося їм путо й не дістали ковбаси. Наших тут жінок заслуга, обізвалась одна, друга — сміло, ну й таки розумно:„ Чуєте, як закордоном біль і горе кличе стоном — нарід з горя плаче сумно, нищать там неславлять віру, мучать там людей невміру, відбирають землю-мати, нову панщину заводять і як можуть селу шкодять, що ці мусять утікати від їх люти, від їх мести! Хочете й у нас завести таке добро, такий рай — спамятайтесь добрі люде, бо потому пізно буде, поки час ще позір май!“ — наші жінки говорили і в їх мові тілько сили було, що всіх спамятали — вийшов виділ до роботи, не до сварів, не до псоти — а сельхроби й радикали затискали тільки жмені, не спекли свої печені і не будуть мати пира!

Ось таке то було в нас на цих зборах в добрий час!

Данилко Сокира

АСТРОНОМІЧНИЙ КАЛЕНДАР

23. III.	схід сонця	5·24,	захід 5·37
24. III.	„ „	5·22,	„ 5·39
25. III.	„ „	5·20,	„ 5·40
26. III.	„ „	5·18,	„ 5·41
27. III.	„ „	5·16,	„ 5·43
28. III.	„ „	5·14,	„ 5·44
29. III.	„ „	5·12,	„ 5·55

Пересічна довгота дня цього тижня 12 г. 23 мін.

Народні приказки. На св. Григорія Двоєслова: На святого Григорія — пливуть леди до моря.

БІРЖА

ЗБІЖЖА: (за 100 кг. льоко стація надан.). Пшениця дв. 33·25—34·25, пшениця с. 31·00—32·00 жито д. 16·00—16·50, жито сел. 15·00—15·50, ячмінь на мливо 14·—14·50 овес гал. 14·—14·50, кукуруза 21·25—22·25, бараболя промисл. 3—3·50, фасоля біла 45—55, фасоля колір. 30—35, фасоля краса 40—45, горох ½ Вікторія 24·75—26·75, горох пільн. 20 21·, гречка 22·50—23·50 лен 66·50—68·50, любинсь 24—25, конюшина червона 124—134, просо 26·75—27·75, сіно прас. 8·50—9·50, солома прас. 5—6.

Ціни набілу: „Маслосоюз“ платить: за масло експортове солене й несолене пріма по 5·30 зол. за 1 кільогр., за літру молока 0·34 зол., за літру сметани 1·80 з.

ГРОШІ. Доляр ам. 8·90.

Політичний словар

геґемонія, (грецьке слово) провід перевага одної держави над другими Так кажуть пр: Англія має гегемонію на морі, то значить, що вона верходить там.

гельот (грецьке слово) Гельотами звали державних невільників (рабів) у Спарті, старинній грецькій державі на Пельопонезі (південний півостріа у Греції). Вони походили з підбитих Спартанцями племен, винаймали в Спартанців поле й управляли його. Сповняли теж легку воєнну службу. І тепер слово гельоти значить: раби, невільники.

гельотизм, підданство, невільництво.

героїзм (грецьке слово), надзвичайна відвага, хоробрість, лицарськість.

гінтерлянд (німецьке слово значить дослівно: задня країна). В війні: землі поза боєвою лінією, запілля, в політиці: кольонія, підбиті землі.

З друкарні Щасного Беднарського в аренді „Кооперативи Промислу Графічного“ у Львові, Ринок 9. — Телеф. 76-14.
Відповідальний редактор Антін Лотоцький. Видає Інститут Неп. Зач. П. Д.